

2101655

Memo

Aan	:	Raad gemeente Steenbergen
Van	:	Wethouder Prent
Afdeling	:	WZ
Datum	:	20 januari 2021
Onderwerp	:	aanvullende informatie raadsvoorstel Verlichting beeldbepalende panden BM2006241

Geachte leden van de raad,

Aanleiding

In de oordeelvormende vergadering van 11 januari 2021 heeft de wethouder aan de raad het volgende toegezegd bij de bespreking van het raadsvoorstel Verlichting beeldbepalende panden (BM2006241): uit te zoeken of het technisch mogelijk is binnen een subsidieregeling onderscheid te maken tussen kernen. Aanleiding is de twijfel bij enkele raadsfracties of het bedrag per kern van €10.000 voldoende is om verlichting aan te brengen.

Vraagstelling

De vraag naar meer maatwerk is in twee onderdelen te splitsen:

1. Maatwerk aan de voorkant. Kan in een (nog op te stellen) subsidieregeling opgenomen worden dat verschillende maximale subsidiebedragen per aanvrager (kern), per tijdvak mogen worden gehanteerd of is dit in strijd met wet- en regelgeving waaronder het gelijkheidsbeginsel?
2. Maatwerk tijdens het traject. Als in de (nog op te stellen) subsidieregeling per aanvrager (kern), per tijdvak een maximaal subsidiebedrag is opgenomen, maar tijdens dit tijdvak blijkt dat dit subsidiebedrag niet toereikend is, heeft de raad dan de mogelijkheid dit tijdens dit tijdvak (nog) op te hogen?

Beide vragen zijn juridisch getoetst, zie bijlage aan het eind van deze memo. Samengevat is de uitkomst dat het vanuit het gelijkheidsbeginsel niet mogelijk is om in een subsidieregeling op te nemen dat de ene kern recht heeft op een hoger bedrag dan de ander. Wel kan de raad besluiten het subsidieplafond van een subsidieregeling tussentijds te verhogen. De verdeling van het subsidieplafond moet vervolgens dan wel op basis van gelijkheid geschieden.

Conclusie

Conclusie is dat in een subsidieregeling voor iedere kern hetzelfde bedrag beschikbaar moet zijn, ook als het subsidieplafond tijdens de looptijd van de subsidie verhoogd wordt. Uiteraard hoeft niet iedere kern een beroep te doen op het volledig beschikbare bedrag maar dat kan de gemeente niet voorschrijven. Mocht er twijfel zijn dat het beschikbare bedrag per kern te laag is, kan de raad zelf besluiten het subsidieplafond te verhogen tot het gewenste bedrag, dat dan beschikbaar is voor iedere kern.

Bijlage 1. Juridische toetsing

Juridisch vraagstuk

3. Kan in een (nog op te stellen) subsidieregeling ook opgenomen worden dat verschillende maximale subsidiebedragen per aanvrager (kern), per tijdvak mogen worden gehanteerd of is dit in strijd is met wet- en regelgeving waaronder het gelijkheidsbeginsel?
4. Als in de (nog op te stellen) subsidieregeling per aanvrager (kern), per tijdvak een maximaal subsidiebedrag is opgenomen, maar tijdens dit tijdvak blijkt dat dit subsidiebedrag niet toereikend is, heeft de raad dan de mogelijkheid dit tijdens dit tijdvak (nog) op te hogen?

Vraag 1: verschillende bedragen per aanvrager (kern) opnemen in subsidieregeling

Op grond van artikel 4:23 Awb jo artikel 3 ASV Steenbergens 2015 stelt het college een subsidieregeling vast. Deze regeling biedt de grondslag voor subsidievestrekking. In deze subsidieregeling moet o.a. worden geregeld voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en wordt de verdeling per beleidsterrein omschreven.

Op grond van artikel 4:26 Awb jo artikel 5 ASV kan de raad een subsidieplafond vaststellen. Als de raad een bepaald subsidieplafond vaststelt, dan is er sprake van een schaarste aan subsidieverstrekking binnen dit plafond. Na vaststelling van het subsidieplafond stelt het college in de subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie vast. De wet (Awb) laat de wijze van verdeling geheel vrij. Het college moet echter wel bij de verdeling van schaarse subsidiemiddelen op enige wijze aan aanvragers de ruimte bieden om naar de beschikbare middelen mee te dingen. Het college moet dus het gelijkheidsbeginsel in acht nemen en gelijke kansen bieden aan potentiële aanvragers. Dit houdt mede in dat de verdeelregels duidelijk, precies en ondubbelzinnig geformuleerd moeten worden (ecli:nl:rs:2018:2310 en ecli:nl:rsv:2016:1421).

In dit kader zien wij dan ook geen mogelijkheid om op het (vast te stellen) subsidieplafond een zodanige verdeelsleutel toe te passen dat in de subsidieregeling voor de betreffende kernen verschillende maximale bedragen worden opgenomen. Immers, er wordt wel de kans geboden om als aanvrager (stichting dorpsraad) mee te dingen naar de beschikbare subsidie, maar op voorhand wordt al een voorbehoud gemaakt cq ongelijkheid opgeworpen ten aanzien van de te ontvangen middelen. Hiermee wordt onderlinge ongelijkheid te weeg gebracht, wat in strijd is met het gelijkheidsbeginsel.

Uiteraard zijn er andere mogelijkheden om een verdeelsleutel met betrekking tot het beschikbare en (nog vast te stellen) subsidieplafond op te stellen. De meest toegepaste verdeelregels zijn 1) het eerst-komt-eerst maaltysteem en 2) het tendersysteem. Het eerstgenoemde systeem spreekt voor zich. Het tendersysteem is een systeem waarbij aanvragen voor een bepaald tijdstip moeten worden ingediend, waarna op grond van kwalitatieve criteria een rangorde kan worden bepaald (vergelijkende toets) totdat het subsidieplafond of het maximum aantal subsidies is bereikt. Het volgen van een tenderprocedure ligt meer voor de hand wanneer de kwaliteit van een aanvraag van invloed is op het realiseren van het doel van een subsidieregeling. Dat is in onderhavig geval niet aan de hand. Immers, niet zozeer de kwaliteit van de aanvraag speelt een rol, echter het streven (doel) om naast de kern Steenbergens ook de overige kernen de mogelijkheid te bieden om (een aantal) beeldbepalende panden te verlichten, om zodoende bij te dragen aan een gevoel van identiteit, trots en sociale veiligheid.

Daarnaast moet bij een tenderprocedure extra eisen worden gesteld om een gelijke behandeling van de aanvragers te borgen. Zo is het in een tenderprocedure niet mogelijk om inhoudelijk met de aanvrager over zijn aanvraag te communiceren. Dat zou een andere aanvrager kunnen benadelen. Gezien bovenstaande lijkt zowel het eerst-komt-eerst-maaltysteem als het tendersysteem niet de juiste verdeelsleutel in onderhavige casus.

Meer voor de hand liggend is om in de (nog op te stellen) subsidieregeling het maximale subsidiebedrag per kern, per tijdvak op te hogen. Dit staat in het raadsvoorstel gesteld op €10.000 per betreffende kern (subsidieplafond van 50.000 euro). Hiermee blijven de gelijke kansen intact voor de betreffende kernen tot eenzelfde maximaal subsidiebedrag per kern. Daarnaast kan de gemeente (zoals voorgesteld in het betreffend raadsvoorstel) ook ondersteuning bieden in de vorm van kennis en advies.

Vraag 2: Verhogen subsidieplafond

Zoals hierboven ook gesteld, kan de raad op grond van artikel 4:26 Awb jo artikel 5 ASV een subsidieplafond vaststellen. Dit is een keuze ('kan-bepaling'). Het doel van een subsidieplafond is op de eerste plaats om opneinderegelingen te voorkomen. Dat wordt bereikt doordat artikel 4:25, tweede lid, van de Awb voorschrijft dat een aanvraag om subsidie moet worden afgewezen als het subsidieplafond is bereikt. Een inhoudelijke toets is dan verder overbodig. Het ontbreken van geld op de begroting is op zichzelf geen voldoende motivering om een aanvraag af te wijzen. Als er geen subsidieplafond is vastgesteld en op de juiste manier is bekendgemaakt, zou iedere aanvraag die voldoet aan de inhoudelijke criteria moeten worden toegewezen. Verder geeft een bekendgemaakt subsidieplafond duidelijkheid aan de eventuele aanvragers. Zij weten daardoor immers hoeveel geld er in een bepaald tijdvak beschikbaar is.

Verhoging van het subsidieplafond is niet geregeld in de Awb, maar wel mogelijk. Er kan bijvoorbeeld tijdens het subsidietijdvak extra geld beschikbaar komen. Ook een hoger subsidieplafond moet worden bekendgemaakt vanwege de transparantie en om alle mogelijke gegadigden een gelijke kans te geven. Het gevolg van een verhoogd plafond is dat er meer aanvragen gehonoreerd kunnen worden dan oorspronkelijk gedacht, maar dit hangt ook samen met de manier van verdelen.

Als in onderhavige casus in de (nog op te stellen) subsidieregeling is opgenomen dat het subsidieplafond verdeeld is in gelijke bedragen per kern, per tijdvak, dan is hiermee bedoeld om een opneinderegeling te voorkomen en daarmee de wettelijke aanspraken te beperken zodat de begroting gedisciplineerd kan worden. Verhoging van het subsidieplafond door de raad is dus wel mogelijk, maar zal dan ook naar evenredigheid in het kader van de verdeelsleutel in de subsidieregeling moeten plaatsvinden. De gelijke kansen en de transparantie hieromtrent moeten goed in het oog worden gehouden.